IX. évfolyam. Celldömölk 1913 január 19. 3. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP.

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona,
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Czelldömölkön.
Ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemű pénzilletékek.

A polgári leányiskolákról.*)

Sokat panaszkodunk és panaszkodnak különösen a férfiak a leányok természetellenes nevelése, a háziasság veszedelmes hiánya, gyakorlati, igazi nőnevelés hibáiról, melyek az egész nemzet erkölcsi mivoltát kedvezőtlen irányba terelik. És e mellett nevelik a nőies nevelésre szoruló, serdülő leányokat férfiak, akik tanitanak a legtöbb állami iskolában háztartást, de csupán könyvből. Holt betűből életre képtelen tudományt, minden gyakorlati és tapasztalati oktatás nélkül. Nem lenne szabad egyetlen iskolában sem tanitani a háztartástant gyakorlati oktatás nélkül. Ezt a természetes dolgot több társasági és felekezeti iskolában ideálisan szervezve látjuk.

Most több állami polgári leányiskola épül: valjon meg fogjuk-e látni valamennyiben a szükséges háztartási fölszerelést, mely egyes társaságoknak a sulyos költség miatt megteremthetetlen; de az állam talán kérésre és figyelmének fölébresztésére megteszi?! És megteheti annál is inkább, mert az gazdag aratást hozna, mert a drága Hazának tenné.

Mit eredményez a holt betü? — az elröppenő szó? — Sok növendék csupán a bevágandó leckék szaporitását, aminek egy elnyomott sóhaj kiséretében nekiül és vagy azt méri, hogy hosszu-e a lecke, vagy azt, hogy milyen jegyet kap belőle, mig mellesleg más, lelkét melegebben érdeklő tárgy settenkedik éretlen fejében.

Az bizonyos, hogy a növendékek száma országszerte nagy arányokat öltött és sok iskola érdeke, hogy a lakosság által közelről érhető helyen épüljön. Igy a szükséges tér nem mindig áll rendelkezésre a gazdaság részére. De ezeknél is okvetlen oda kellene hatni, hogy egy kertecske, kis konyha, kamra, ebédlő, pince, padlás, mosókonyha álljon rendelkezésre, mint az hasonlag az Országos Nőképző Egyesület Budapest belvárosi intézetében évtizedek óta megvalósitva áll.

Ilyen szükebbkörü, talán »háztartási gyakorlónak« nevezhető helyiségekben a polgári leányiskola negyedik osztályának növendékei rendszeresen és fölváltottan csoportokba osztva, szaktanitónők vezetése mellett gyakorolhatnák azokat a teendőket, amelyekről a tankönyvben szó van.

Bár ezzel nem mondok talán ujat, de még igen sok helyt nincs megvalósitva. Pedig ez nem lehetetlen. Végső esetben bérbe lehet venni egy szomszédháznak ily célra alkalmas helyiségeit...

Midőn a gyermeknevelési oktatásról esik szó, futó, de szomoru pillantást vetek gondolatban apró keresztjeinek erdejére. A gyermeknevelés tárgyalásainak alkalmával valamely gyermek menedékhely látogatása, tüzetes tanulmányozása legyen a negyedik osztály elengedhetetlen teendője. Esetleg, ha helyben nincs, az osztály kirándulhatna egy ilyen intézettel biró közeli községbe. Ha máskép nem lehet, ugy a tanitónő találhat módot egyes tiszta, lelkiismeretes és rendszerető családok hozzájárulásával a gyermekszoba megtekintésére.

Ez az oktatás pedig, — bár a polgári leányiskolák fejlesztése azt igényli, hogy a 4-ik osztály ne legyen végleges záropontja ennek az iskolanemnek, — csupán a 4-ik osztály növendékeinek

*) Meglehet, tisztelt olvasóink egyik-másika azt reti szemünkre akkor, mikor ezt a különben nagyon időszerü cikkelyt lapunkban közöljük, hogy az inkább szakközlönybe való. Van valami a dologban. Csakhogy a leányok nevelésének és oktatásának kérdése elvitázhatatlanul a társadalomnak egyik legfényesebb ügye, amellyel különösen ama körökben kell tüzetesebben foglalkozni, amelyek a polgári leányiskola létesitését kivánják és sürgetik. Özvegy Zelenka Jánosné gyakorló polgári leányiskolai tanárnőnek e cikkelyében kifejtett nézetei, az ő határozott álláspontja e sokat vitatott kérdésben mindenesetre megérdemli a közfigyelmet.

Évike megszólal.

Irta: Bévárdy Gyula.

(Vége.)

Beláttam én is ezt. Minden összeköttetést megszakitottam vele.

Legjobb szerettem volna elutazni, mig a hir elcsillapul.

De nem tehettem, édes anyám épen beteges volt, mellette kellett maradnom.

De igy sincs baj — gondoltam — senki se beszél rólam.

És én azt hiszem, ez a legjobb egy leányra nézve.

Akinek nincsen-hire.

Akinek van már hire, az elveszett. Azért senki se jön és ha jön, nem azért jön, hogy elvegye magáért, a pénzéért talán.

Ugy-e, kesérü igazságokat mondok itt a bacsi előtt?

Bocsásson meg, mint én is megbocsátok azoknak, akik erre reávezettek.

— Ugy látszik, történt még valami, hogy igy kertülök — azt mondja a bácsi.

Hogy történt-e?

De majd sorjában elbeszélem azt is. Igyék előbb egyet. Erősitőnek jó lesz.

* * *

Tehát ittam egyet. A pipám is megtömtem, hogy legyen mibe kapaszkodnom. Anyjukom petroleumot öntött a lámpába.

Aztán . . . ő tovább beszélt.

* * *

Bevásárolni a városba járunk. A mult héten a cselédleánnyal én mentem be.

A kupéban egy régi jó ismerősömmel a szomszéd falu jegyzőjével, Szücs Jánossal találkoztam.

Régi ismerősök vagyunk. Mint kis leány sokszor paroláztam vele; mikor a térdére ültetett, sokszor megcibáltam a bajuszát, szakállát.

Most özvegy.

Két kis gyermeke van.

Mikor megláttott, nagy örömmel üdvözölt.

— Nini! Ilonka! Maga az csakugyan? Na ez szép. Csak hamar üljön ide le. Egyedül vagyok. Hova utazik? A városba? Én tovább megyek. És a délutáni vonattal jön vissza? Sokat vásárol be? Kár, hogy nem segithetek . . .

Igy ömlengett. És énnekem oly jól esett ez a mesterkéletlen, szivből jövő hang.

Éreztem, jóakarómmal állok szemben, aki meg tud értani engem, aki szives hozzám.

Hogy történt, hogy sem, ő kezdte el, hogy igaz-e a hiresztelés felőlem.

— Minő hiresztelés? — kérdeztem megdöbbenve.

Ő rám nézett, mintha gondolkodni akart volna, hogy szóljon-e, vagy se, végre unszolásomra elkezdte:

— Jó! Hiszen régi ismerősök vagyunk, legyünk egész őszinték egymáshoz. Nekem is rosszul esett maga felől olyasmit hallani. Megjegyzem, kételkedve fogadtam a dolgot, félek kimondani is.

— Csak mondja ki a jó Istenre kérem — esengtem én. Mi az? Mit beszélnek rólam?

— Egyelőre nem beszélnek. Csak nekem beszélte Feri öcsém a napokban.

— De mit? — kérdém szemlesütve.

— Ilonka! Igérje meg, hogy őszinte lesz hozzám, hogy a teljes valót mondja meg. Becsületszavát adja erre?

— De jegyző ur! Mi történt? Mit beszélt felőlem az az ember? miért vallat ugy, mint a bünösöket szokás? Hiszen én nem vétettem senkinek. Egy bünöm van csak, hogy annak az embernek hittem, hogy felültem a szavának.

— Szegény tapasztalatlan, félrevezetett leányka! Sajnálom magát. Igy már nem is kérdek semmit, felesleges is volna a kérdés.

— De nem felesleges — kiáltám felhevülten. Olyat nem tettem, ami nem illik, amit tiszta szivből igazán el ne mondhatnék. Tudni akarom a hiresztelést. Ehhez jogom van. Ártatlan vagyok — szóltam és könnyeim elfojták szavaimat.

szóljon egyelőre. Ők még eléggé fogékonyak és naivak, hogy e tantárgy lelkükben kiolthatatlan nyomokat hagyjon, de még nincs lelkük eltelve más életpályát előkészítő tanulmányokkal, sem pedig teljesen a nagyobb érzelmi világának hiuságával oly mélyen elfoglalva, hogy e benyomás, — ha csak kivételekről nem teszünk említést, — a későbbi *családi, anyagi hivatás* teljesítésében áldással ne értékelődjék. Hiszen a tudományos pályák bármelyikén excelláló, vagy gazdag, előkelő nő is elvégre csak nő marad.

Bár a szabadban való tanitásról kisérletezés után elmondhatom, hogy ha csak kis részben kivihető, az épitendő polgári iskolákat, az államiakat is, lehetőleg városon kivül, mezős, lankás vidékre kellene épiteni és pedig bennlakással összekötve.

Lasul a családi élet, mely a nemzet ereje, mert a növendékeknek a családias életről bizony sokszor semmis, vagy ferde fogalma van. Egyiket otthonának fénye és a romlott cselédség, vagy a szülők házonkivüli vagy otthoni kenyérkeresete, családi viszály, vagy a szülők bohémélete gátolja abban, hogy a családi tüzhely melegét átérezni és majdan azt előidézni megtanulhatná. Vannak szegénységben és nyomorúságban vergődő és rendes háztartás vezetéséről fogalommal sem biró szülők, akiknek gyermekei igy távol állanak ama kösségnek még csak elképzelésétől is, mely — kivételeket ide nem értve — a természet rendje szerint minden nőnek veleszületett hivatása.

Emelkedjék a haladás igen sok terén működő nő a szellem, az értelem, a hivatal vagy foglalkozás bármely polcára, mely őt időlegesen elvonja a háztartás, család vagy anyagiság szent hivatásától, *de less idő, talán életboldogságát hozó, vagy vivő idő*, mikor a női hivatás teljes jogával fellép és bizony jaj annak a nőnek és családjának, aki a vizsgálaton elégtelenre felel.

Mit csinál a szegény nő, mikor hivatali vagy ipari kötelességét elvégezte? Haza megy és vagy magának, vagy családjának megadja késve és sietve az élelmet, kényelmet, szükségleteket, amelyek az élet föltételei, amihez csak nő érthet igazán. Be jó, ha ügyes kéz és gyakorlott agy járulnak ilyenkor bizony komplikált munkájához.

A modern nő versenyt dolgozik különféle pályákon a férfival. De ez az éremnek csupán csak egyik oldala. Sokszor a pihenés vagy szórakozás óráira marad ezután a másik egész föladat: *a nő hivatása!* . . . Legyen tehát ebben is jártas és ügyes a saját könnyebbségére.

Minő jövedelmes foglalkozás a gazdaasszonyi, illetőleg házvezetőnői állás egyeseknél, családoknál, vagy intézeteknél. És mily tisztességes! Kár, hogy a legkevesebb növendék készül erre a szép pályára. Nem egy nőt ismerek, aki ilyen uton vagyont és tiszteletet szerzett magának. *Kellő műveltség és jó erkölcsi nevelés* mellett nagyobb sikereket biztosit és többet ér egy nyugdij-jogosultsággal egybekötött tanitónői állásnál. Én növendékeim figyelmét ez irányba terelem. (Természetesen hangsulyozzuk, hogy a gazdaasszony, illetőleg házvezetőnő legyen művelt és jó erkölcsü, hogy viszont kellő tiszteletben, megbecsülésben részesüljön nemcsak a házban, a családban, hanem a nagyobb környezetben is)

Az *általános*, családias jellegü polgári leányiskola, gyakorlott és intelligens vezetővel az élén, nagyot változtatna a sokat megpanaszolt leánynevelésen. Nem lehetne eléggé ajánlani, hogy a növendékek az egész vonalon és mélyrehatólag vallásosság, kölcsönös szeretet és összetartozandóság, a széthuzás kerülése és a tiszta honleányi érzelmekre neveltessenek.

Özv. Zelenka Jánosné.

HIREK.

Városi rendkivüli közgyülés. F. hó 17-én városunk rendkivüli közgyülést tartott, amelynek napirendjén több érdekes tárgy szerepelt. Rosenheim Jenőnek a Gyár-utcában levő községi ingatlan vétele tárgyábani kérvénye egyelőre függőben tartatik. Varga György kérvénye folytán a közgyülés utasitotta az elöljáróságot, hogy a Gyár-utcát és a temetőbe vezető járdát helyezze jó karba. Csabai András és Schöntag Márton kérvényet mozgószinház-telep engedélyezése iránt elutasitották. Egyben utasitotta a közgyülés az elöljáróságot, hogy máshol fennálló községi kezelésben levő mozgószinházat tegye tanulmányozás tárgyává és az engedélyt a község részére szerezze be. Addig is, mig az engedélyezés iránti eljárás folyamatban lesz, tegyen előterjesztést annak jövödelmezőségéről és ha ez előnyösnek bizonyul, ugy azt a község állitsa fel és adja bérbe. Tárgyalásra került ezután a Ganz-féle Villamos R. T. átirata, melyben egy pótdinamó gép beszerzésére felhatalmazást kér, amit tartalékba helyezni óhajt esetleges üzemzavarok meggátlása és adandó alkalommal való felhasználás céljából. A közgyülés a pótdinamógép beszerzését egyelőre nem engedélyezi, azonban mihelyt az üzem némi nyereményt lesz képes felmutatni, nem fog a község elzárkózni pótdinamó gép beszerzése elől. Elhatározta ezután a közgyülés hogy az összes készpénzek és kezelés alatt levő vagyonok a Közgazdasági Hitelbank és a Kemenesaljai Takarékpénztárnál egyenlő arányban helyeztessenek el, valamint a szombathelyi takarékban levő Berzsenyi szobornak alapja, mely 678 K 72 fillért tesz ki, haza hozattassék és itthon a fent nevezett intézeteknél nyerjen elhelyezést. Helypénzbérlet bérbeadása iránt az elöljáróság a kiadással megbizatik. A mult évi árverési feltételek elfogadtatnak, ellenben kiköti, hogy 6640 kor. évi béren alul ki nem adható, az árverést a helyi és megyei lapokban közzététetni rendeli. A vármegye alispánjának rendelete folytán tárgyalás alá véteti a Boros árvák illetőségét, nem fogadja el, mert a kiskoru gyermekek édesatyjuk illetőségét követik. Ezzel a tárgysorozat kimerülvén, a közgyülés véget ért.

A jegyző hosszan nézett reám, majd odalépett hozzám, megfogta a kezemet és megindulastól remegő hangon szólt:

— Én már most hiszek magának. Már most hiszek ártatlanságában. Nem is kételkedtem benne. Magának hiszek, nem annak az embernek. No! ne sirjon, törülje le a könnyeit. De mégis tanácsolom, egyelőre ne menjen sehova, maradjon szépen otthon, hátha megsértenék, nem fogadnák, mert félek amit az az ember nekem elmondott, elmondta már másnak is.

— De mit?! Jegyző ur. Az égre kérem mondja el, mondjon el mindent, én nem félek, a hazugságot színes köntösben.

— Egyelőre adja becsületszavát, hogy őszintén felel kérdésemre. Odaadja?

— Jó, odaadom. Ámbár elég volna az igéret is.

— Tehát mondja meg igaz lelkére, szeretője volt-e maga annak az embernek?

— Én! szeretője . . . kiáltám felháborodva. Micsoda gondolat ez! Csak nem volt komoly ez a szava?!

— Nem, legyen nyugodt. Ezt csak az az ember mondta nekem és hogy már szállodában is voltak együtt. Persze, egyik olyan aljas rágalom, mint a másik.

— Hogy én voltam? Hogy én velem?

Még a szivverésem is elállt erre a szóra. Elhalványodtam. A harag, a fékevesztett indulat adták ajkamra a szót:

— Jegyző ur! Nekem nincs senkim, aki ily galád sértést megtoroljon. De elég leszek magam is. Én fogom számonkérni attól az embertől, hogy merte becsületemet hirbehozni. Leány vagyok, de leszek férfi. És most köszönöm az értesitést.

— Csillapodjék — felelte ő. Ha a bünt meg akarja torolni, elvállalom én. De szükségem van beleegyezésére, a maga kezére.

— Hogy érti ezt? — Kérdém meglepetve.

eped és én szeretem magát.

Szerencsére közeledtünk a városhoz, feleletet nem adtam meglepetésemben.

Ő nem is erőszakolta, csak a kezemet szoritotta meg a bucsuzáskor.

Elmult három nap.

Akkor aztán átjött hozzánk, beszélt édes anyámmal.

Édes anyám meg én velem beszélt ez az oka annak édes bácsi, hogy én idejöttem, hogy magam hivjam meg önöket eljegyzési ünnepélyünkre.

De mar erre mi is kocintsunk kedves néni, mint vőlegényem, olyan jó ember nincsen a világon.

Csak jó ember? Kérdi fürkészőleg bácsim.

— És olyan kedves, olyan édes, — felelém én suttogva.

Ugy az már más — mondá a bácsi — és miközben összeütötte poharát a mienkkel, lassan, ünnepélyesen felkelt s mig szemeiben könnyek csillogtak, felköszöntő helyett ily szavakat ejtett:

— Gyermekem, te csak boldog vagy. Van már hű vőlegényed. De imádkozz érette, nehogy akkor vesztisd el, amikor őt elnyerted.

— Hogy érti ezt bácsi? — kérdem meglepetve. És egyszerre átvillant agyamon

— Szent Isten! Ha ezek párbajt vivtak! Ha meghalt, ha megsebesült!

Remegtem egész valómban. A földre roskadtam és Istenhez fohászkodtam, hogy mentse meg őt, az édest.

Kis Évike is felébredt, felült ágyában és egyszerre megszólalt:

— Ne sirjon a nénike. Most zörög a kocsi az udvaron, sértetlenül megérkezett a jegyző bácsi.

Vármegyei közgyülés. Vasvármegye a folyó évben febr. hó 17-én tarja meg első közgyülését, amely előreláthatóan élénk és népes lesz, mert nemcsak nevezetes választásokra készülnek, hanem egyéb fontos tárgyak is napirendre kerülnek, igy például: Pozsony vármegye átirata a közigazgatás államositása ügyében, aminek vármegyénkben is vannak hivei, de ellenesei is; továbbá a székesfőváros átirata az uj adótörvények tárgyában: a vármegyei tisztviselők statusrendezése stb.

Hymen. Stauffer Sándor, a nyugatmagyarországi sajtgyárak répczelaki főnöke jegyet váltott Wenger Frida kisasszonnyal, Wenger Lyss-i könyvnagykereskedő leányával — Stauffer Ernő, a nyugatmagyarországi sajtgyárak répczelaki társfőnöke jegyet váltott Gamauf Hermina kisasszonnyal, Gamauf József vönöcki állomásfőnök leányával. — Wartmann Ottó, az egyesült felsőolaszországi sajtgyárak r. t. igazgatója jegyet váltott Stauffer Frida kisasszonnyal, a nyugatmagyarországi sajtgyárak répczelaki seniorfőnökének, id. Stauffer Frigyes leányával.

A »Czelldömölki Sport Club« táncestélye. A czelldömölki fiatalság által rendezett kabaréval és élő reklámképekkel egybekötött táncestély tegnap este zajlott le a Griff-szálló összes termeiben. Minthogy lapunk zártakor még csak az előadás vette kezdetét, egyelőre csak azt közölhetjük, hogy a nagytermet a diszes közönség, jóslatunkhoz hiven, zsufolásig megtöltötte, az est lefolyásáról azonban részletes tudósitást csak jövő számunkban adhatunk.

Halálozás. Mersich Tiborka, Mersich Jenő megyei számvevő és neje szül. Veöreös Tera két éves kis fiacskája folyó hó 11-én elhunyt. A kis halottat 13-án kisérte nagy gyászoló közönség az angyalok országának kapujáig.

Megszökött vádlott. Papp Kálmán szentmiklósfai legény mult évi február hó 20-án éjjel késsel támadt Vincze Józsefre és őt megszurkálta. Ezért a szombathelyi kir. ügyészség vádat emelt ellene. Papp felett azonban a törvényszék nem itélkezhetett, mert a tárgyaláson nem jelent meg. Mint hirlik, Papp megszökött a faluból és elfogatási parancsot adtak ki ellene.

Elhunyt kereskedő. Heimler Károly helybeli bőrkereskedő folyó hó 14-én hosszas szenvedés után elhunyt. Kereskedőtársai és a nagyközönség impozáns menetben kisérték el utolsó utjára.

Az a tandijkárpótlás. Az 1908. évben jött létre az ingyenes népoktatásról szóló törvény. Az egyes iskolafenntartók, anélkül, hogy ennek bekövetkezéséről tudtak volna, jóformán évről-évre emelték azelőtt a tandijakat, hogy magasabb százalékot ne kelljen kivetni s egyszerre beüt a krach: 5 évi átlagot kapják az illetékes hitközségek s ily módon rettenetesen csalódott némelyik (a czelldömölki róm. kath. hitközség pl. közel 500 koronával kap kevesebbet, mint amennyi jövedelme volt a tandijból, mikor szedték.) És most a kegyes kormány f. évi január 7-iki kelettel 2676. sz. alatt kiadott egy rendeletet, mely szerint ha valamely iskolában a tanitás félévig szünetel, a tandijkárpótlás aránylagosan *visszafizetendő*. Hát nem nevetséges ez? Mintha bizony az egyes iskolafenntartók tehetnének arról, hogy — mondjuk — a folytonos ragályos betegségek miatt az iskolákat *hatóságilag* lezárják!

Felmentett anyakönyvvezető. A belügyminiszter Koczor Márton alsósági anyakönyvvezető helyettest tisztségéből felmentette.

Veszedelmes kovácslegény. Domonkos János magyargencsi kovácslegény szemetvetett Kovács Rozáliára, egy ottani jómódu gazda leányára és feleségül kérette. Minthogy a leány hallani sem akart róla, őt kikosarazta. Az elkeseredett szivü legény ezért bosszura határozta magát és leszurással fenyegette meg. A csendőrség azonban éppen akkor tette ártalmatlanná Domonkost, midőn lesbeállva, vasvillával akarta megtámadni a leányt.

Czelldömölki esküdtbiró. A február hó 3-án kezdődő esküdtszéki ciklus polgárbiráit most sorsolta ki a szombathelyi törvényszék Nárai Szabó Jenő kir. törvényszéki biró elnöklete alatt. Városunkból ifju Reich Imre festő került be az esküdtek sorába.

Korcsmai szabályrendelet. Vármegyénk törvényhatósága uj szabályrendeletet készitett a korcsmák és pálinkamérések megrendszabályozásáról, mely szerint ezeket az üzleteket faluhelyen esti 10 órakor, nagyközségekben pedig éjjeli 12 órakor kell zárni. A nyitás pedig nyáron reggeli 4, télen 5 órakor történik. A kisközségek korcsmárosai ezen szabályrendelet ellen a belügyminisztériumhoz felebbezést nyujtottak be, indokolván kérelmüket azzal, hogy a korcsmáros ipar ily szigoru szabályrendelet mellett nem existálhat, s a tulajdonosok tönkremennek. A felebbezés azonban süket fülekre talált, a kérvényezők kérelmükkel elutasittattak. Mint értesülünk, az elégületlen korcsmárosok nem nyugosznak meg az elutasitó végzésben, hanem sérelmeik orvoslását a közigazgatási biróságtól várják. A szabályrendelet mindazonáltal a napokban életbelép.

A nagysimonyi orth. izr. rabbikerület és Chevra-Kadisa f. hó 15-én tartotta rendes közgyülését, amely mindvégig lelkes hangulatban folyt le. A közgyülés elhatározta, hogy a kerület egyik legöregebb és legelőkelőbb tagjának, Berger Salamonnak 90-ik életévének betöltése alkalmával egy diszes héberszövegü feliratot készittet s azt az összes tagok aláirásával ellátva, küldöttségileg nyujtja át neki. A közgyülés második nevezetesebb ténye az volt, hogy a hitfelekezet elnökét, Deutsch Mór kemenessömjéni földbirtokost, aki a felekezeti életben hervadhatatlan, érdemeket szerzett magának, örökös diszelnökévé választotta meg. Ez a kitüntetés diszoklevél alakjában küldöttség utján fog Deutsch Mórnak átadatni.

Megszurta a feleségét. Horváth Mihály czelldömölki lakost elhagyta a felesége, Tóth Mária. Horváth kérlelte nejét, hogy térjen vissza hozzá és mert ez utóbbi hajthatatlan maradt, f. hó 11-én az utcán késsel támadt rá és több helyen megszurta. A szolgabiróság meginditotta ellene az eljárást.

Leégett takarmány. Gotthárd Sándornak Kemenesmihályfán folyó hó 14-én egy asztag takarmánya égett el. Mintegy 300 koronát tesz ki a kár, mely azonban biztositás révén megtérül.

A pápai gőzfürdő nők részére csütörtökön egész napon át használható. Férfiaknak a többi napokon. A kényelmesen berendezett kádfürdők minden időben. *Fürdőtulajdonos.*

Tánctanfolyam. Koncz Jenő Imre celldömölki tánctanár ez uton is értesiti a szülőket és a tánckedvelő fiatalságot, hogy a Korona-szálló tánctermében január hó 23-án megkezdi a tánctanfolyamot. Kisebb zártkörü csoportokat délutáni oktatásra is elfogad. A tanitást a párisi táncakadémia legujabb tanitási módszerével eszközli. Beiratkozni már most lehet lakásán (Vásártér 3. sz. Patyi-ház) és a Korona-szállóban levő táncteremben egész napon át. A szülők kéretnek, hogy a beiratást személyesen eszközöljék. A fiatal, jómodoru, tehetséges tánctanár már több izben tanitott városunkban teljes megelégedésre, igy hisszük, hogy a tánckedvelő fiatalság ez alkalommal is tömegesen keresi fel.

Póruljárt torkos. Páli Lajos kemenesszentmártoni répamunkás a mérlegházban talált üvegből, abban a reményben, hogy valami jó kis szeszecske leledzik, jókorát huzott és vagy 2 decire valót le is nyelt. Csak ekkor vette észre, hogy petroleum volt az üvegben. Csakhamar mutatkoztak is rajta a mérgezés jelei, de munkástársai kellő időben észrevették, hazavitték és az ellengyógyszer alkalmazása folytán most már jól érzi magát a póruljárt torkos, aki ezek után most már bizonyára alaposabban megnézi, hogy miből iszik.

Baleset az állomáson. Folyó hó 13-án Telefay György vasuti lakatost sulyos baleset érte a helybeli állomáson. Egy hókotrónak a mozdonyra való fölerősitését végezte s közben a gép csavarkapcsa fejére esett. Oly erős zuzódást kapott fején, hogy beszélőképességét is elvesztette.

Az orvosi tudomány minden sulyos kór, de különösen az Epilepsia ellen lankadatlanul kutatja a biztosan gyógyitó módszert. Igazán örvendetes, hogy orvosi szakkörök is mindjobban elismerik, miszerint az a gyógymód, melyet dr. Szabó B. Sándor az Epilepsia gyökeres gyógyitására meghonositott, sulyos esetekben is kitünően beválik. Csak kötelességet vélünk teljesiteni, midőn ezt t. olvasóinknak tudomására hozzuk. Gyógyulást keresőknek dijtalanul ad felvilágositást dr. Szabó B. Sándor rendelő intézete, Budapest, Nagykorona-utca 18.

Farsang. Az alsósági róm. kath. ifjusági egyesület tegnap este tartotta farsangi táncmulatságát Sebestyén János vendéglőjében. A siker, ugy erkölcsileg mint anyagilag, teljes volt. — A vönöcki önk. tüzoltó egyesület bálját szintén tegnap táncolta végig az ottani ifjuság szinejavára. A mulatság világos reggel ért véget.

Szurkáló legény. E hó 13-án Pénzes Sándor betért Weltner Móricz kemeneshőgyészi korcsmájába mikor már sokat beszedett a jóból, kötekedni kezdett Rosta Jánossal, végül pedig kést rántott elő és ellenfelébe szurt. Szerencsére azonban a kés irányt tévesztett és csak a ruhán ejtett lyukat. Feljelentést tettek ellene a helybeli szolgabiróságnál.

Állandó mozi Czelldömölkön. Értesültünk, hogy Mayer István helybeli kereskedő városukban egy állandó Mozgófénykép-szinházat szándékozik felállitani. Az erre szükséges engedélyek folyamatban vannak.

szóljon egyelőre. Ők még eléggé fogékonyak és naivak, hogy e tantárgy lelkükben kiolthatatlan nyomokat hagyjon, de még nincs lelkük eltelve más életpályát előkészitő tanulmányokkal, sem pedig teljesen a nagyobb érzelmi világának hiuságával oly mélyen elfoglalva, hogy e benyomás, — ha csak kivételekről nem teszünk emlitést, — a későbbi *családi, anyagi hivatás* teljesitésében áldással ne értékelődjék. Hiszen a tudományos pályák bármelyikén excelláló, vagy gazdag, előkelő nő is elvégre csak nő marad.

Bár a szabadban való tanitásról kisérletezés után elmondhatom, hogy ha csak kis részben kivihető, az épitendő polgári iskolákat, az államiakat is, lehetőleg városon kivül, mezős, lankás vidékre kellene épiteni és pedig bennlakással összekötve.

Lazul a családi élet, mely a nemzet ereje, mert a növendékeknek a családias életről bizony sokszor semmis, vagy ferde fogalma van. Egyiket otthonának fénye és a romlott cselédség, vagy a szülők házonkivüli vagy otthoni kenyérkeresete, családi viszály, vagy a szülők bohémélete gátolja abban, hogy a családi tüzhely melegét átérezni és majdan azt előidézni megtanulhatná. Vannak szegénységben és nyomoruságban vergődő és rendes háztartás vezetéséről fogalommal sem biró szülők, akiknek gyermekei igy távol állanak ama készségnek még csak elképzelésétől is, mely — kivételeket ide nem értve — a természet rendje szerint minden nőnek veleszületett hivatása.

Emelkedjék a haladás igen sok terén működő nő a szellem, az értelem, a hivatal vagy foglalkozás bármely polcára, mely őt időlegesen elvonja a háztartás, család vagy anyagiság szent hivatásától, *de lesz idő, talán életboldogságát hozó, vagy vivő idő*, mikor a női hivatás teljes jogával fellép és bizony jaj annak a nőnek és családjának, aki a vizsgálaton elégtelenre felel.

Mit csinál a szegény nő, mikor hivatali vagy ipari kötelességét elvégezte? Haza megy és vagy magának, vagy családjának megadja késve és sietve az élelmet, kényelmet, szükségleteket, amelyek az élet föltételei, amihez csak nő érthet igazán. Be jó, ha ügyes kéz és gyakorlott agy járulnak ilyenkor bizony komplikált munkájához.

A modern nő versenyt dolgozik különféle pályákon a férfival. De ez az éremnek csupán csak egyik oldala. Sokszor a pihenés vagy szórakozás óráira marad ezután a másik egész föladat: *a nő hivatása!* . . . Legyen tehát ebben is jártas és ügyes a saját könnyebbségére.

Minő jövedelmes foglalkozás a gazdaasszonyi, illetőleg házvezetőnői állás egyeseknél, családoknál, vagy intézeteknél. És mily tisztességes! Kár, hogy a legkevesebb növendék készül erre a szép pályára. Nem egy nőt ismerek, aki ilyen uton vagyont és tiszteletet szerzett magának. *Kellő műveltség és jó erkölcsi neveltség* mellett nagyobb sikereket biztosit és többet ér egy nyugdij-jogosultsággal egybekötött tanitónői állásnál. Én növendékeim figyelmét ez irányba terelem. (Természetesen hangsulyozzuk, hogy a gazdaasszony, illetőleg házvezetőnő legyen művelt és jó erkölcsü, hogy viszont kellő tiszteletben, megbecsülésben részesüljön nemcsak a házban, a családban, hanem a nagyobb környezetben is.)

Az *általános*, családias jellegü polgári leányiskola, gyakorlott és intelligens vezetővel az élén, nagyot változtatna a sokat megpanaszolt leánynevelésen. Nem lehetne eléggé ajánlani, hogy a növendékek az egész vonalon és mélyrehatólag vallásosság, kölcsönös szeretet és összetartozandóság, a széthuzás kerülése és a tiszta honleányi érzelmekre neveltessenek.

Özv. Zelenka Jánosné.

HIREK.

Városi rendkivüli közgyülés. F. hó 17-én városunk rendkivüli közgyülést tartott, amelynek napirendjén több érdekes tárgy szerepelt. Rosenheim Jenőnek a Gyár-utcában levő községi ingatlan vétele tárgyábani kérvénye egyelőre függőben tartatik. Varga György kérvénye folytán a közgyülés utasitotta az elöljáróságot, hogy a Gyár-utcát és a temetőbe vezető járdát helyezze jó karba. Csabai András és Schöntag Márton kérvényét mozgószinház-telep engedélyezése iránt elutasitották. Egyben utasitotta a közgyülés az elöljáróságot, hogy máshol fennálló községi kezelésben levő mozgószinházat tegye tanulmányozás tárgyává és az engedélyt a község részére szerezze be. Addig is, mig az engedélyezés iránti eljárás folyamatban lesz, tegyen előterjesztést annak jövödelmezőségéről és ha ez előnyösnek bizonyul, ugy azt a község állitsa fel és adja bérbe. Tárgyalásra került ezután a Ganz-féle Villamos R. T. átirata, melyben egy pótdinamó gép beszerzésére felhatalmazást kér, amit tartalékba helyezni óhajt esetleges üzemzavarok meggátlása és adandó alkalommal való felhasználás céljából. A közgyülés a pótdinamógép beszerzését egyelőre nem engedélyezi, azonban mihelyt az üzem némi nyereményt lesz képes felmutatni, nem fog a község elzárkózni pótdinamó gép beszerzése elől. Elhatározta ezután a közgyülés hogy az összes készpénzek és kezelés alatt levő vagyonok a Közgazdasági Hitelbank és a Kemenesaljai Takarékpénztárnál egyenlő arányban helyeztessenek el, valamint a szombathelyi takarékban levő Berzsenyi szobornak alapja, mely 678 K 72 fillért tesz ki, haza hozattassék és itthon a fent nevezett intézeteknél nyerjen elhelyezést. Helypénzbérlet bérbeadása iránt az elöljáróság a kiadással megbizatik. A mult évi árverési feltételek elfogadtatnak, ellenben kiköti, hogy 6640 kor. évi béren alul ki nem adható, az árverést a helyi és megyei lapokban közzététetni rendeli. A vármegye alispánjának rendelete folytán tárgyalás alá véteti a Boros árvák illetőségét, nem fogadja el, mert a kiskoru gyermekek édesatyjuk illetőségét követik. Ezzel a tárgysorozat kimerülvén, a közgyülés véget ért.

A jegyző hosszan nézett reám, majd odalépett hozzám, meglogta a kezemet és megindulástól remegő hangon szólt:

— Én már most hiszek magának. Már most hiszek ártatlanságában. Nem is kételkedtem benne. Magának hiszek, nem annak az embernek. No! ne sirjon, törülje le a könnyeit. De mégis tanácsolom, egyelőre ne menjen sehova, maradjon szépen otthon, hátha megsértenék, nem fogadnák, mert félek amit az az ember nekem elmondott, elmondta már másnak is.

— De mit?! Jegyző ur. Az égre kérem mondja el, mondjon el mindent, én nem félek, jobb az igazságot lepfezettenül hallani, mint a hazugságot szines köntösben.

— Egyelőre adja becsületszavát, hogy őszintén felel kérdésemre. Odaadja?

— Jó, odaadom. Ámbár elég volna az igéret is.

— Tehát mondja meg igaz lelkére, szeretője volt-e maga annak az embernek?

— Én! szeretője . . . kiáltám felháborodva. Micsoda gondolat ez! Csak nem volt komoly ez a szava?!

— Nem, legyen nyugodt. Ezt csak az az ember mondta nekem és hogy már szállodában is voltak együtt. Persze, egyik olyan aljas rágalom, mint a másik.

— Hogy én voltam? Hogy én velem?

Még a szivverésem is elállt erre a szóra. Elhalványodtam. A harag, a fékevesztett indulat adták ajkamra a szót:

— Jegyző ur! Nekem nincs senkim, aki ily galád sértést megtoroljon. De elég leszek magam is. Én fogom számonkérni attól az embertől, hogy merte becsületemet hirbehozni. Leány vagyok, de leszek férfi. És most köszönöm az értesitést.

— Csillapodjék — felelte ő. Ha a bünt meg akarja torolni, elvállalom én. De szükségem van beleegyezésére, a maga kezére.

— Hogy érti ezt? — Kérdém meglepetve.

— Ugy, hogy a két kis árva anya után eped és én szeretem magát.

Szerencsére közeledtünk a városhoz, feleletet nem adtam meglepetésemben.

Ő nem is erőszakolta, csak a kezemet szoritotta meg a bucsuzáskor.

Elmult három nap.

Akkor aztán átjött hozzánk, beszélt édes anyámmal.

Édes anyám meg én velem beszélt . . . ez az oka annak édes bácsi, hogy én idejöttem, hogy magam hivjam meg önöket eljegyzési ünnepélyünkre.

De már erre mi is kocintsunk kedves néni, mint vőlegényem, olyan jó ember nincsen a világon.

Csak jó ember? Kérdi fürkészőleg bácsim.

— És olyan kedves, olyan édes, — felelém én suttogva.

Ugy az már más — mondá a bácsi — és miközben összeütötte poharát a mienkkel, lassan, ünnepélyesen felkelt s mig szemeiben könnyek csillogtak, felköszöntő helyett ily szavakat ejtett:

— Gyermekem, te csak boldog vagy. Van már hű vőlegényed. De imádkozz érette, nehogy akkor veszitsd el, amikor őt elnyerted.

— Hogy érti ezt bácsi? — kérdem meglepetve. És egyszerre átvillant agyamon a gondolat:

— Szent Isten! Ha ezek párbajt vivtak! Ha meghalt, ha megsebesült!

Remegtem egész valómban. A földre roskadtam és Istenhez fohászkodtam, hogy mentse meg őt, az édest.

Kis Évike is felébredt, felült ágyában és egyszerre megszólalt:

— Ne sirjon a nénike. Most zörög a kocsi az udvaron, sértetlenül megérkezett a jegyző bácsi.

Vármegyei közgyülés. Vasvármegye a folyó évben febr. hó 17-én tarja meg első közgyülését, amely előreláthatóan élénk és népes lesz, mert nemcsak nevezetes választásokra készülnek, hanem egyéb fontos tárgyak is napirendre kerülnek, igy például: Pozsony vármegye átirata a közigazgatás államositása ügyében, aminek vármegyénkben is vannak hivei, de ellenesei is; továbbá a székesfőváros átirata az uj adótörvények tárgyában: a vármegyei tisztviselők statusrendezése stb.

Hymen. Stauffer Sándor, a nyugatmagyarországi sajtgyárak répczelaki főnöke jegyet váltott Wenger Frida kisasszonnyal, Wenger Lyss-i könyvnagykereskedő leányával — Stauffer Ernő, a nyugatmagyarországi sajtgyárak répczelaki társfőnöke jegyet váltott Gamauf Hermina kisasszonnyal, Gamauf József vönöcki állomásfőnök leányával. — Wartmann Ottó, az egyesült felsőolaszországi sajtgyárak r. t. igazgatója jegyet váltott Stauffer Frida kisasszonnyal, a nyugatmagyarországi sajtgyárak répczelaki seniorfőnökének, id. Stauffer Frigyes leányával.

A »Czelldömölki Sport Club« táncestélye. A czelldömölki fiatalság által rendezett kabaréval és élő reklámképekkel egybekötött táncestély tegnap este zajlott le a Griff-szálló összes termeiben. Minthogy lapunk zártakor még csak az előadás vette kezdetét, egyelőre csak azt közölhetjük, hogy a nagytermet a diszes közönség, jóslatunkhoz hiven, zsufolásig megtöltötte, az est lefolyásáról azonban részletes tudósitást csak jövő számunkban adhatunk.

Halálozás. Mersich Tiborka, Mersich Jenő megyei számvevő és neje szül. Veöreös Tera két éves kis fiacskája folyó hó 11-én elhunyt. A kis halottat 13-án kisérte nagy gyászoló közönség az angyalok országának kapujáig.

Megszökött vádlott. Papp Kálmán szentmiklósfai legény mult évi február hó 20-án éjjel késsel támadt Vincze Józsefre és őt megszurkálta. Ezért a szombathelyi kir. ügyészség vádat emelt ellene. Papp felett azonban a törvényszék nem itélkezhetett, mert a tárgyaláson nem jelent meg. Mint hirlik, Papp megszökött a faluból és elfogatási parancsot adtak ki ellene.

Elhunyt kereskedő. Heimler Károly helybeli bőrkereskedő folyó hó 14-én hosszas szenvedés után elhunyt. Kereskedőtársai és a nagyközönség impozáns menetben kisérték el utolsó utjára.

Az a tandijkárpótlás. Az 1908. évben jött létre az ingyenes népoktatásról szóló törvény. Az egyes iskolafenntartók, anélkül, hogy ennek bekövetkezéséről tudtak volna, jóformán évről-évre emelték azelőtt a tandijakat, hogy magasabb százalékot ne kelljen kivetni s egyszerre beüt a krach: 5 évi átlagot kapják az illetékes hitközségek s ily módon rettenetesen csalódott némelyik (a czelldömölki róm. kath. hitközség pl. közel 500 koronával kap kevesebbet, mint amennyi jövedelme volt a tandijból, mikor szedték.) És most a kegyes kormány f. évi január 7-iki kelettel 2676. sz. alatt kiadott egy rendeletet, mely szerint ha valamely iskolában a tanitás félévig szünetel, a tandijkárpótlás aránylagosan *visszafizetendő*. Hát nem nevetséges ez? Mintha bizony az egyes iskolafenntartók tehetnének arról, hogy — mondjuk — a folytonos ragályos betegségek miatt az iskolákat *hatóságilag* lezárják!

Felmentett anyakönyvvezető. A belügyminiszter Koczor Márton alsósági anyakönyvvezető helyettest tisztségéből felmentette.

Veszedelmes kovácslegény. Domonkos János magyargencsi kovácslegény szemetvetett Kovács Rozáliára, egy ottani jómódu gazda leányára és feleségül kérette. Minthogy a leány hallani sem akart róla, őt kikosarazta. Az elkeseredett szivü legény ezért bosszura határozta magát és leszurással fenyegette meg. A csendőrség azonban éppen akkor tette ártalmatlanná Domonkost, midőn lesbeállva, vasvillával akarta megtámadni a leányt.

Czelldömölki esküdtbiró. A február hó 3-án kezdődő esküdtszéki ciklus polgárbiráit most sorsolta ki a szombathelyi törvényszék Nárai Szabó Jenő kir. törvényszéki biró elnöklete alatt. Városunkból ifju Reich Imre festő került be az esküdtek sorába.

Korcsmai szabályrendelet. Vármegyénk törvényhatósága uj szabályrendeletet készitett a korcsmák és pálinkamérések megrendszabályozásáról, mely szerint ezeket az üzleteket faluhelyen esti 10 órakor, nagyközségekben pedig éjjeli 12 órakor kell zárni. A nyitás pedig nyáron reggeli 4, télen 5 órakor történik. A kisközségek korcsmárosai ezen szabályrendelet ellen a belügyminisztériumhoz felebbezést nyujtottak be, indokolván kérelmüket azzal, hogy a korcsmáros ipar ily szigoru szabályrendelet mellett nem existálhat, s a tulajdonosok tönkremennek. A felebbezés azonban süket fülekre talált, a kérvényezők kérelmükkel elutasittattak. Mint értesülünk, az elégületlen korcsmárosok nem nyugosznak meg az elutasitó végzésben, hanem sérelmeik orvoslását a közigazgatási biróságtól várják. A szabályrendelet mindazonáltal a napokban életbelép.

A nagysimonyi orth. izr. rabbikerület és Chevra-Kadisa f. hó 15-én tartotta rendes közgyülését, amely mindvégig lelkes hangulatban folyt le. A közgyülés elhatározta, hogy a kerület egyik legöregebb és legelőkelőbb tagjának, Berger Salamonnak 90-ik életévének betöltése alkalmával egy diszes héberszövegü feliratot készittet s azt az összes tagok aláirásával ellátva, küldöttségileg nyujtja át neki. A közgyülés második nevezetesebb ténye az volt, hogy a hitfelekezet elnökét, Deutsch Mór kemenessömjéni földbirtokost, aki a felekezeti életben hervadhatatlan, érdemeket szerzett magának, örökös diszelnökévé választotta meg. Ez a kitüntetés diszoklevél alakjában küldöttség utján fog Deutsch Mórnak átadatni.

Megszurta a feleségét. Horváth Mihály czelldömölki lakost elhagyta a felesége, Tóth Mária. Horváth kérlelte nejét, hogy térjen vissza hozzá és mert ez utóbbi hajthatatlan maradt, f. hó 11-én az utcán késsel támadt reá és több helyen megszurta. A szolgabiróság meginditotta ellene az eljárást.

Leégett takarmány. Gotthárd Sándornak Kemenesmihályfán folyó hó 14-én egy asztag takarmánya égett el. Mintegy 300 koronát tesz ki a kár, mely azonban biztositás révén megtérül.

A pápai gőzfürdő nők részére csütörtökön egész napon át használható. Férfiaknak a többi napokon. A kényelmesen berendezett kádfürdők minden időben. *Fürdőtulajdonos.*

Tánctanfolyam. Koncz Jenő Imre celldömölki tánctanár ez uton is értesiti a szülőket és a tánckedvelő fiatalságot, hogy a Korona-szálló tánctermében január hó 23-án megkezdi a tánctanfolyamot. Kisebb zártkörü csoportokat délutáni oktatásra is elfogad. A tanitást a párisi táncakadémia legujabb tanitási módszerével eszközli. Beiratkozni már most lehet lakásán (Vásártér 3. sz. Patyi-ház) és a Korona-szállóban levő tánceremben egész napon át. A szülők kéretnek, hogy a beiratást személyesen eszközöljék. A fiatal, jómodoru, tehetséges tánctanár már több izben tanitott városunkban teljes megelégedésre, igy hiszük, hogy a tánckedvelő fiatalság ez alkalommal is tömegesen keresi fel.

Póruljárt torkos. Páli Lajos kemenesszentmártoni répamunkás a mérlegházban talált üvegből, abban a reményben, hogy valami jó kis szeszecske leledzik, jókorát huzott és vagy 2 decire valót le is nyelt. Csak ekkor vette észre, hogy petroleum volt az üvegben. Csakhamar mutatkoztak is rajta a mérgezés jelei, de munkástársai kellő időben észrevették, hazavitték és az ellengyógyszer alkalmazása folytán most már jól érzi magát a póruljárt torkos, aki ezek után most már bizonyára alaposabban megnézi, hogy miből iszik.

Baleset az állomáson. Folyó hó 13-án Telefay György vasuti lakatost sulyos baleset érte a helybeli állomáson. Egy hókotrónak a mozdonyra való fölerősitését végezte s közben a gép csavarkapcsa fejére esett. Oly erős zuzódást kapott fején, hogy beszélőképességét is elvesztette.

Az orvosi tudomány minden sulyos kór, de különösen az Epilepsia ellen lankadatlanul kutatja a biztosan gyógyitó módszert. Igazán örvendetes, hogy orvosi szakkörök is mindjobban elismerik, miszerint az a gyógymód, melyet dr. Szabó B. Sándor az Epilepsia gyökeres gyógyitására meghonositott, sulyos esetekben is kitünően beválik. Csak kötelességet vélünk teljesiteni, midőn ezt t. olvasóinknak tudomására hozzuk. Gyógyulást keresőknek díjtalanul ad felvilágositást dr. Szabó B. Sándor rendelő intézete, Budapest, Nagykorona-utca 18.

Farsang. Az alsósági róm. kath. ifjusági egyesület tegnap este tartotta farsangi táncmulatságát Sebestyén János vendéglőjében. A siker, ugy erkölcsileg mint anyagilag, teljes volt. — A vönöcki önk. tüzoltó egyesület báját szintén tegnap táncolta végig az ottani ifjuság szinejavára. A mulatság világos reggel ért véget.

Szurkáló legény. E hó 13-án Pénzes Sándor betért Weltner Móricz kemeneshőgyészi korcsmájába mikor már sokat beszedett a jóból, kötekedni kezdett Rosta Jánossal, végül pedig kést rántott elő és ellenfelébe szurt. Szerencsére azonban a kés irányt tévesztett és csak a ruhán ejtett lyukat. Feljelentést tettek ellene a helybeli szolgabiróságnál.

Állandó mozi Czelldömölkön. Értesültünk, hogy Mayer István helybeli kereskedő városukban egy állandó Mozgéfénykép-szinházat szándékozik felállitani. Az erre szükséges engedélyek folyamatban vannak.

A szombathelyi ügyvédi kamara januárius hó 25-dikén rendkívüli választó-gyülést tart. Az üresedésbe jött alelnöki állásra dr. László Kálmánt és dr. Németh Gyulát jelölte az ügyvédek értekezlete; a titkári állásra pedig dr. Hilmayer Albertet és dr. Szabó Istvánt.

Uj magyar nemes. A király Geist Lajos szombathelyi földbirtokost, fakereskedőt, a szombathelyi izr. hitközség elnökét a magyar nemességgel tüntete ki, és pedig Szergényi előnévvel.

Az Est az uj évben is a régi marad. Mert régi dolog az, hogy Az Est formáiban, hangjában, cikkeinek megirásában egészen uj, régi dolog az, hogy uj vért, uj barátságot, uj levegőt hozott a magyar hirlapirásba. Két és fél éve él csak, és mindenki ugy érzi, hogy régi barátja, mert régi megtántorithatlan a tisztessége, a becsülete. Régi az a törekvése, hogy a legjobb irókkal a legjobbat irassa és hogy minden uj dolognál Az Est legyen a legelső. Régi erejével küzd ezentul is uj eszmékért, mindenütt ott lesz, ahonnan hirt akar hallani a világ. Politika, társadalom, szinház, sport, az élet ezer megnyilatkozása mind a legkitünőbb riportokban él Az Est hasábjain. Magyar lap, melyet forrásul használ egész világsajtó, mert Az Est munkatársai bejárják az egész világot és együtt jelennek meg mindenütt az eseményekkel. Áldozatkészsége határtalan, elterjedése példátlan. Olvasóinknak ha lapunkra hivatkoznak, Az Est kiadóhivatala (Budapest, VII. Erzsébet-körut 20. szám) szivesen küld mutatványszámot. Előfizetést elfogad bármely postahivatal. Előfizetési ár egész évre 18 korona.

Tolvajok a pincében. Ambrus József kemenesmihályfai pincéjébe az elmult éjjel betörtek s két hordó bort elloptak. A csendőrök keresik a tolvajokat.

Megjött az igazi tél, itt a hó. Mult szerdán virradóra egyszerre csikorgó hideg lett, a higany leszállott a [illegible] fokig; igaz, másnap hajnalban már csak 5 fokot mutatott a hőmérő nulla alatt; igaz az is, hogy más vidékeken hidegebb van s több hó van, mint nálunk, Londonból pláne rettenetes téli időjárásról jönnek szomoru hirek; de azért megjött az igazi tél, itt a hó! — Nagyapáink ilyenkor odaültek a kandalló mellé, elpipázgattak, elpolitizáltak nap-nap után alkonyatig, az asszony a konyhában, kamarában sürgött-forgott, vagy varrt az ablak mellett s álmodozva várta, mikor hozzák haza a piacról az első hóvirágot . . . Az elmult szazadban ez volt a tél. A természet aludt, az emberek álmodoztak. A hónak csak a gyermek örült, a fölnőttek mulatsága csak a bál meg a szinház, sportja csaknem kizárólag a korcso-[illegible] meglepő gyorsasággal változik az élet képe s a középeurópai modern ember szinte márólholnapra födözi föl a telet . . .

Két milliárdos állami háztartás. Az 1913-dik évben jutott be a magyar állám a kétmilliárdos állami háztartásba. Állami kiadásaink és bevételeink rövid tizennégy év alatt, ami az államok életében csak egy pillanat, megkétszereződtek. Ez ugyan a nagyobb emberi, állami, gazdasági, kulturális és szociális érdekek szempontjából ugyan korántsem baj, nem káros és nem veszedelmes, de elsőrendü föladattá teszi, hogy az állam igazságosan, aranyosan, a szolgáltató-képesség szerint adózhasson. — Az uj adótörvényről Exner Kornél dr. nyilvános egyetemi tanár a mult héten a budai polgári körben ismertető fölolvasást tartott. Sikerült bebizonyitania régi adórendszerünk végzetes hibáit és aránytalanságait, melyeken az uj adórendszer igazságosabb tehereloszlatással akar segiteni; mert arra törekszik, hogy az adófizetés által mindenki egyenlő áldozatot hozzon az államnak. Nem jelent az uj rendszer sem általános adófölemelest, sem általános adóleszállitást, csupán *teherelltolást a gyöngébb* vállról az erősebbre. Azt azonban, — mondja a tudós tanár, — hogy az uj adórendszer legalább átmenetileg az *államra nézve veszteséggel fog járni,* mint becsületetes ember, aki az uj törvények összes vonatkozásait tanulmányozta, határozottan állithatja. Hogy a pénzügyi kormány a harminc millióra tehető veszteség árán is kivánja az uj rendszer életbeléptetését, az nem természetellenes. Hiszen az apa áldozatok árán is rákényszeriti gyermekét arra, ami a gyermeknek érdeke. Az uj adórendszer — a tanár szerint — demokratikus irányzatu, mely különösen a családtagok adójának és a II. osztályu kereseti adónak teljes eltörlésében, az adómentes létminimum megtermésében, az egyes adónemek adókulcsainak leszállitásában domborodik ki. Nagyon jól tudja, hogy vannak az uj adórendszernek is még hibái, mint például fixfizetésü alkalmazottak aránytalanul nagy adóztatása; de szerinte ez eddig is igy volt s a jövőben majd kell is, lehet is ezen segiteni. Véleménye Exner dr.-nak, hogy ne akarjuk a régi adórendszer életét meghosszabbitani, mert ennek az élők között immár nincs helye, hanem tegyünk sirjára szivesen koszorut.

[illegible]

tanév II. felére a beiratasok 1913. január 7-ikétől 19-ikéig eszközlendők, az előadások január 23-ikán veszik kezdetüket. Utólagos felvételnek január 20—22. napjain dékáni-, azután pedig tanári-kari engedéllyel lehet helye. A félévi tandij 50 korona. Evangélikus lelkészek, tanárok és tanitók fiai — tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra — minden további folyamodás nélkül a tandij felét fizetik. A jogakadémiai hallgatók vallásfelekezeti különbség nélkül részesülhetnek a Collegium kebelében fennálló,ujonnan épitett s kényelmesen felszerelt tápintézet kedvezményében; ebéd- és vacsoráért a második félévben 108 kor. fizetendő. A joghallgatók a tápintézetbe havonkint is beléphetnek, mely esetben ebéd- és vacsoráért 19 kor. fizetendő. A reggeli dija havonkint [illegible] igényt tarthatnak a Collegium által évenkint kiosztatni szokott ösztöndijakra; valamint a szegénysorsuak tandijmentességre, tápintézetidij elengedésre s a jelentékeny alaptőkével rendelkező »jogász segélyegylet« támogatására. A jogakadémiai ifjusági, valamint a collegiumi nagy-könyvtár — utóbbiban nyilvános olvasotermek — a hallgatóság rendelkezésére áll. A karácsonyi és félévi szünidőben mindennemü felvilágositásokkal, levélbeli megkeresésre, szivesen szolgál a jogakadémia dékáni hivatala.

A tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület eperjesi ősi Collégiumának teljesen átalakitott és kibővitett jogakadémiáján — a hazai ág. hitv. ev. vallásfelekezet ez egyetlen ilynemü tanintézetén, — az 1912—1913. tanév I. felében a következő tanárok működtek: dr. Mikler Károly dékán, dr. Ereky István, dr. Flórián Károly, dr. Hebelt Ede, dr. Horovitz Simon, dr. Réz Mihály, dr. Obetkó Dezső, dr. Szlávik Mátyás, dr. Máriássy Béla, dr. Malétér István. Az 1912—1913. tanév első felében a jogakadémián összesen 270 hallgató volt beirva, ugy, hogy a hallgatóság létszáma tekintetében ez a tanintézet a hazai tiz jogakadémia között az első volt. Az akadémiai ifjuság egyesületei: a jogásztestület, a segélyegylet, élénk működést fejtettek ki. A városban egészséges és nem drága lakások elegendő számmal állanak rendelkezésre s az ifjuság ellátása jutányos. Eperjesen, 1912. december havában a Jogakadémia dékáni hivatala.

A vasutasok táncestélyére a meghivók már szétküldettek. A mulatság az eddigieknél is sokkal népesebbnek igérkezik. — Ugy helyből, mint a vidékről sokan készülnek arra. Ha véletlenül olyanok, kik arra igényt tartanak, meghivót nem kaptak volna, forduljanak ezért Keresztessy András szövetségi titkárhoz.

Csak egy főérzéke van minden madárnak és négylábu állatnak: vagy az orra, vagy a szeme. Mindig csak az egyik jó, a másik sokkal gyöngébb. Mindenki tudja, hogy a macska mindenfélével játszik és ha posztóból vagy gumiból játékegeret tesznek elébe, utána ugrik és ugy elkapja, mint az igazit. A kutyát azonban nem lehet ugy becsapni. Akármilyen jól utánzott hust tesznek is eléje, rá se hederit, ha még olyan éhes is. A macska megijed az élettelen játékkutyától, de a kutya nem törődik a játékmacskával. Mitől van ez? Nem attól, mert a kutya okosabb, mint a macska, hanem attól, hogy a macska *látó* állat, a kutya meg *szimatoló* állat. A macska jól lát, de nincs szimatja, a kutyának pedig igen finom szimatja van, de rossz a látása. A macska látása nem jobb, mint az emberé, nem érez meg szagokat olyan messziről és olyan finoman mint a kutya. Viszont a kutya csak az orra után megy, mert a szeme olyan rossz, hogy alig veheti hasznát. Ha a macska megvakul, olyan gyámoltalan lesz mint a vak ember; vak kutya meg igen sok van, amelyről észre se lehet venni, hogy vak, olyan jól tájékozódik a szaglásával. Az ilyen finom szaglást szokás szimatnak nevezni. Főképpen azoknak az állatoknak van szimatjuk, amelyeknek rossz a szemük. Mind a kettője, — tudniillik jó látása és finom szimatja — egyik állatnak sincs. A kutyák szimatja se egyforma. Kevésbé jó az agárkutyáé, de annak a szeme jobb, a legfinomabb pedig a vizsláé. A rendőrök is hasznát veszik a kutya finom szimatjának. Az embernek a szeme jó,de nincs szimatja, azért legjobb segitő társa a kutya, amely a gazdáját, ismerőseit, sőt ezek ruháját, lábnyomát [illegible]

Legboldogabb emberek. Ádám és Éva a legboldogabb emberek voltak: nem volt anyósuk és rokonaik. Ádám nem orditott, mikor született, és Évának nem kellett nehezen várnia, hogy férjhez mehesen. Adót nem fizettek, rossz verseket nem olvastak és a divat miatt sohasem zördültek össze. Évának ridiküll sem kellett, se hosszu, se rövid zsinóros.

Vásárosmikén a legközelebbi országos kirakodó és állatvásár folyó évi február hó 3-án tartatik meg.

A petróleum drágítása. Budapesti levelezőnk irja: A német petróleum-monopólium terhe kezdi éreztetni hatását az osztrák és a magyar vámterületen. A bécsi finomitók a magyar finomitókkal egyetértve elhatározták, hogy a petróleum árát 34.95 koronáról 36 K-ra emelik föl. Nagyon valószinü, hogy ezen a ponton sem állanak meg, mihelyt a német piac szükségletének egy része az ő számukra lesz lekötve és ujabb, még terhesebb áremelést visznek keresztül.

Naiv, de nem valoszinütlen. A »környezettanulmányozás« köréből, a büntető-novella-törvény értelmében. Kérdezi a suhancot a környezettanulmányozó: Hogy hivják apádat, fiu? — Határozott felelet: Schlezinger és Tarsa.

Vásárok Kőszeg szab. kir. városban, 1913-ban a vásárok következő napokon fognak megtartatni: Kizárólag csak állatvásár: Januar hó 29-én. Állat- és kirakodó vásárok: Március hó 10-én, május 5-én, julius 21-én, szeptember 1-én október 20-án, december 15-én. Minden szerdán allatvasár. Hetivásárok minden szerdán és szombaton. Ha ilyen ünnepnapra esik, az ezt megelőző napon. Kőszegi József, rendőrkapitány.

Árverési hirdetmény.

Czelldömölk elöljárósága közhirré teszi, hogy Czelldömölk nagyközség

helypénzszedési joga

1913. évi április 1-től kezdődő három egymásután következő évre Czelldömölk községházánál 1913. évi február 3-án délelőtt 8 órakor megtartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet igérőnek

bérbe fogja adni.

Árverési feltételek Czelldömölk község jegyzői hivatalában betekinthetők.

Czelldömölk, 1913. évi január hó 17-én.

Szalay János biró.

Lóránth Gyula jegyző.

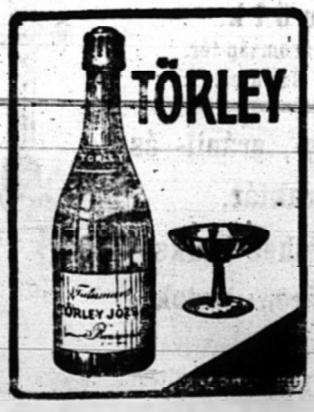

Kiadó lakás.

Czelldömölkön, az Árpád-utca 5. szám alatti ház, amelyben két szoba (egyik alkovos) folyosó és egyéb mellékhelyiségekből álló modern lakás van — villanyvilágitás az összes helyiségekbe bevezetve — **1913. május 1-re bérbeadó, esetleg örök áron eladó. Értesitést ad a szerkesztőség.**

Eladó ház.

Czelldömölkön a Kórházutca 13. sz. házamat kerttel, mely 184 négyszögöl területen fekszik, elköltözés miatt azonnal olcsó áron eladom.

Mihók János.

Értesités.

Van szerencsém tudomására adni a nagyérdemü közönségnek, hogy **Vönöcskön** volt

kőművesüzletemet

Czelldömölkre, Baross-utca 31-ik számu házba helyeztem. Kérem a nagyérdemü közönség szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Bokányi Károly

kőművesmester.

ELADÓ HÁZ.

Egy ujonnan épült

ház

a város legforgalmasabb helyén, áll 4 lakásból, nagy pincével, kapuszinnel, nagy kerttel azonnal eladó.

Bővebb értesités nyerhető a kiadóhivatalban.

valódi KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA, MINŐSÉGE: ARANY

Borszéki GYÓGY- ÚDITŐVIZ

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA!

Forrásforrás: Egyed Ignác-utca Czelldömölk.

A már világhirü Kolozsvári (Heinrich)

Szent László fertőtlenitő

pipere szappan ::

kincset ér a háznál. Biztosan megóv minden ragályos betegségtől és amellett remek illatával kiváló bőrfinomitó anyaga folytán elsőrangu kosmetikai cikk.

Kapható mindenütt. — Ára 70 fillér.

Virágkereskedés.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség becses tudomására, hogy **Czelldömölkön, a Központi-kávéház melletti üzlethelyiségben**

virágcsarnokot

rendeztem be.

Minden időben vágott és cserép virágokból nagy választékot tartok.

Alkalmi csokrokat a legizlésesebben, olcsón készitek.

B. vártfogást kérve

kiváló tisztelettel

Berecz Lajos

kereskedelmi kertész.

Ne menjünk

vidékre vásárolni,

mikor Czelldömölkön a Gayer-féle házban levő férfi-szabó üzletben a legkifogástalanabb ruhák készülnek.

Midőn ezt a n. é. közönség becses tudomására hozom, kérve szives párfogását, amit azzal fogok hálálni, hogy szaktudásommal a legszebb szabásu férfiruhákat készitem.

Szövetraktáromban a legnagyobb választékban találhatók a legdivatosabb angolszövetek és ezekből jutányos áron szolgálom ki rendelőimet.

Angol és francia szabásu öltönyeim ugy ár, mint kivitel szempontjából rendelőim igényeit kielégitik.

Tisztelettel **WEISZ LIPÓT**, férfi-szabó.

Hölgyek figyelmébe.

Aki fess és kényelmes füzőt óhajt, rendelje meg

Győrött, Böbék Dánielné

Megyeház-utca 9. szám alatt levő mellfüzőkülönlegességi műtermében. A legujabb francia reform vagy igen kényelmes halcsont nélküli házi füzőt mérték után igen jutányos árban. Javitás és tisztitás szintén elfogadtatik.

Ugyanott utazónő felvétetik.

Szalay Gyula temetkezési vállalata Czelldömölk, Sági-utca.

Nagy választékban raktáron tartok diszes érc és fakoporsókat, koszorukat és minden a temetkezéshez szükséges cikkeket.

Hullaszállitást s minden egyéb megbizást a legnagyobb gonddal, pontossággal végezek ugy, hogy a gyászoló családnak akár helyben, akár vidéken, miről sem kell gondoskodnia.

Temetéseket a legegyszerübbtől, a legdiszesebbekig elvállalok és azokat a kegyelet megadásával végzem. Ravatalokat felállitok; mely célra pompás diszletek állanak rendelkezésemre.

Városunk vidéke n. é. közönségének szives jóindulatát kérve, vagyok mély tisztelettel

Szalay Gyula asztalos, Czelldömölk, Sági-utca.

Szalóky Zsigmond

kőfaragó

Czelldömölk.

Sirkőraktár: Szentháromság-tér.

: Kőfaragó-telep : Kis-utca. :

Homokkő-, márvány-, gránit- és syenit sirkőraktár.

Kataszteri földméréshez szükséges köveket raktáron tartok.

Épületmunkát és mindennemü javitásokat elfogadok és azokat jutányos áron készitem.

Kertész-legény

kerestetik február hóra, jelentkezni lehet a pusztakemenesi tiszttartóságnál. — Ugyanott előjegyzések elfogadtatnak május hóban szállitandó legszebb faju magastörzsö rózsaoltványokra.

Villamos daráló-malom.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **Czelldömölkön, a Gyár-utcában levő telkemen (Kórház-kert mellett)**

VILLAMÜZEMÜ

daráló malmot

rendeztem be.

Elvállalom mindennemü gabonanemüek darálását, melyet kifogástalanul végzek.

A darálást hétfőn, csütörtökön és szombati napon egész napokon, a többi napokon a fa-fürészelést teljesitem. Rossz idő esetén pedig szintén darálok.

Fütörekvésem oda irányul, hogy a nagyérdemü közönséget a legelkiismeretesebben szolgáljam ki.

Becses pártfogást kérve, kiváló tisztelettel

VARGA GYÖRGY, gépész.

Üzlet-áthelyezés.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség b tudomására, hogy **Czelldömölkön, a Kossuth Lajos-utcában** (Simon Sándor-féle ház) levő

uriszabó üzletemet

a Háczky-féle házba az (Uj kávéházzal szemben) helyeztem át.

Midőn erről igen tisztelt rendelőimet értesitem, kérem további becses pártfogásukat.

Öltönyöket a legdivatosabb szabásban készitek.

Tisztelettel

Németh László

uri-szabó.

HIRDETMÉNY.

Kisköcsk község közbirtokossága közbirré teszi, hogy a tulajdonát képező

korlátlan italmérési joggal összekötött

korcsmáját

a hozzá tartozó összes melléképületekkel és 10 hold földdel együtt **1913. évi szeptember hó 29. napjától számitott három egymásutáni évre folyó évi február hó 16-án d. u. 2 órakor** a helyszinen tartandó szóbeli nyilvános árverésen haszonbérbe kiadja.

Kikiáltási ár 1100 korona, melynek 10%-a bánatpénzül az árverezni akaró által az árverés megkezdése előtt letétbe helyezendő. Egyéb árverési feltételek a közbirtokosság elnökénél Haraszti Péter kisköcski lakosnál az árverés napjáig betekinthetők.

Kisköcsk, 1913. évi január hó 16-án

HARASZTI PÉTER, közbirt. elnök.

Hornyolt cserép és géptégla

kitünő minőségü kapható

özv. Tory Györgyné

téglagyárában Czelldömölkön.

Hornyolt cserép I. rendü 70 K.

Tartósságért szavatolás.

A VILÁG LEGJOBB

Az angol király szállitói.

Különlegesség:

„Kingdom Blend"

Az angol király fivo n'ocok teája.

A valesi herceg szállitói.

Az „UK" teák

módfelett kiadósak zamatosak.

Főraktár: Röh Pál cégnél.

HIRDETMÉNY!

Kemenesaljai Közgazd. Hitelbank

betétek után

5% kamatot fizet,

ezenkivül a tőkekamatadót is a sajátjából fedezi.

Czelldömölk, 1913. évi január hó 14-én.

Az igazgatóság.

KLAPPER FÜLÖP butoráruháza

Czelldömölkön (Gayer ház)

a legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Ugy készpénzért, mint részletfizetésre rendkivül mérsékelt áron kaphatók itt különféle

BUTOROK gyermekkocsik, vasutas kézitáskák, szőnyegek, függönyök, ágygarniturák, böröndök, utazókosarak, erszények, kefeáruk, fésük, hajdiszek, pipere és fodrászati cikkek, gyógyszappanok kicsinyben és nagyban.

Teljes szoba- és konyhaberendezések.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Czelldömölk.